

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2025-02-27, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Gräsö (SR1)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Jessica Kumlin (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Generella budgetförutsättningar 2026 <i>Föredragande: Mattias Nilsson, ekonom</i>	3
4. Riktlinjer för att starta och driva enskild barnomsorg i Östhammars kommun <i>Föredragande: Ann-Christine Almroth, verksamhetschef förskolan</i>	4
5. Uppföljning av 2024 års interna kontrollplan för barn- och utbildningsnämnden <i>Föredragande: Johan Skage, kvalitetsutvecklare</i>	5
6. Redovisning av måltidsenkät 2024 <i>Föredragande: Annelie Wallen</i>	6
7. Val av kontaktpersoner till förskolor och skolor	7
8. Redovisning av pågående uppdrag 2025	8
9. Redovisning av riktad handlingsplan Vallonskolan <i>Föredragande: Malin Andersson, rektor</i>	9
10. Arbetsmiljöredovisning 2024	10
11. Årsredovisning 2024 för barn- och utbildningsnämnden	11
12. Redovisning av elevenkäten 2024	12
13. Information från förvaltningen	13
14. Redovisning av delegationsbeslut	14
15. Anmälningssärenden	16

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.30

Dnr BUN-2024-136

3. Generella budgetförutsättningar 2026

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Som en del i arbetet med kommunens budget för 2026 och planperiod 2027-2028 informeras Barn- och utbildningsnämnden om aktuella budgetförutsättningar. Inkluderat i underlagen är det senaste prognosunderlaget från SKR samt preliminära uppräknings- och politiska prioriteringar från den tidigare upprättade flerårsplanen i form av preliminär rambudget.

Eventuella inspel från nämnden till kommunstyrelsen ska lämnas i sådan tid att de kan behandlas på kommunstyrelsens sammanträde 8 april 2025.

Beslutsunderlag

- Generella budgetförutsättningar – utskick 2

Beslutet skickas för kännedom till

Ekonomi och upphandling, Mattias Nilsson
Nämndens kontorschefer

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.40

Dnr BUN-2025-23

4. Riktlinjer för att starta och driva enskild barnomsorg i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar de reviderade riktlinjerna för att starta och driva enskild barnomsorg i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Från och med januari 2023 gäller skärpta krav i skollagen som gäller ägar- och ledningsprövning, vid tillstånd och tillsyn av enskilda huvudmän. Kraven gäller även fristående förskolor med konfessionell inriktning och pedagogisk omsorg i enskild regi.

Förvaltningen har utifrån detta reviderat riktlinjerna som barn- och utbildningsnämnden antog 2014-02-13 och lagt till en kontroll, ägar- och ledningsprövning både vid ansökan om nystart och vid ansökan om utökning.

Den lämplighetsprövning som kommunerna gör av enskilda som ansöker om att bli huvudmän för fristående förskolor har utökats med ett så kallat demokrativillkor. Även den juridiska personen omfattas av demokrativillkoren. Kommunerna kan vid ägar- och ledningsprövningen begära ut uppgifter från Polismyndighetens belastningsregister. Underlag kan även inhämtas från till exempel Skatteverkets och Kronofogdemyndighetens register.

Beslutsunderlag

- Mall för ägar- och ledningsprövning.
- Riktlinjer för att starta och driva enskild barnomsorg i Östhammars kommun.

Beslutet skickas för åtgärd till

Webbredaktör för publicering på Ines
Kommunikation och kundtjänst för publicering på extern hemsida

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar
Verksamhetschef förskolan, Ann-Christine Almroth
Kommunledningskontoret, Staben

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.50

Dnr BUN-2023-86

5. Uppföljning av 2024 års interna kontrollplan för barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna uppföljningsrapporten.

Ärendebeskrivning

Intern kontroll är ett stöd i nämndens arbete att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som hindrar att nämnden kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Enligt kommunallagen ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden har beslutat om en Internkontrollplan bestående av en risk- och väsentlighetsbedömning som visar de mest väsentliga riskerna samt aktiviteter, preventiva såväl som upptäckande, som ska möta dessa risker.

Denna uppföljningsrapport redogör hur förvaltningen arbetat med dessa aktiviteter.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden – Uppföljningsrapport intern kontroll 2024.

Beslutet skickas för kännedom till

Kommunstyrelsen

Barn-och utbildningschef, Christina Stenhammar

Kvalitetsutvecklare, Digitalisering och projektledning, Johan Skage

Revisionen

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.00

Dnr BUN-2025-24

6. Redovisning av måltidsenkät 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

För att få en bättre förståelse för elevernas upplevelse av skolmåltiden har en enkät genomförts inom både grundskolan och gymnasieskolan under hösten 2024. Syftet med enkäten har varit att undersöka hur eleverna upplever måltidernas kvalitet, variation, smak och måltidsmiljö. Resultaten ska bidra till att identifiera styrkor och utvecklingsområden i skolmåltidsverksamheten samt ge underlag för eventuella förbättringsåtgärder.

Enkäten har riktat sig till elever i årskurs 2, 5 och 8 i grundskolan samt till gymnasiets elever under veckorna 45-46. Svaren kommer att ligga till grund för fortsatt dialog och utveckling av skolmåltiderna i samarbete med skolledning, måltidspersonal och elever.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 9.20

Dnr BUN-2025-9

7. Val av kontaktpersoner till förskolor och skolor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar om kontaktpersoner till förskolor och skolor enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har sedan lång tid tillbaka utsett kontaktpersoner för de olika enheterna. Som förtroendevald deltar man exempelvis på kvalitetsdialoger på de enheter där man är kontaktperson.

Beslutsunderlag

- Lista på enheter och kontaktpersoner.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar
Verksamhetschef förskolan, Ann-Christine Almroth
Verksamhetschef grundskolan, Joel Axberg
Verksamhetschef gymnasieskolan, Zara Järvström
Rektorer

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.45

Dnr BUN-2025-10

8. Redovisning av pågående uppdrag 2025

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har under det senaste året gett förvaltningen flera uppdrag att genomföra. Dessa uppdrag är viktiga för att exempelvis uppnå strategiska mål och använda befintliga resurser på ett effektivt sätt. Syftet med redovisningen är att redovisa statusen för de uppdrag som nämnden givit förvaltningen.

I bilagan finns en lista på aktuella uppdrag och förväntad tidsram (i de fall den är fastställd) för rapportering till nämnd.

Beslutsunderlag

- Uppdragslista 2025.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.00

Dnr BUN-2025-39

9. Redovisning av riktad handlingsplan Vallonskolan

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Vallonskolan har senaste åren haft flera rektorsbyten, även en del personalomsättning. Jämfört med övriga skolor i kommunen har eleverna låga skolresultat. Analys visar ett fortsatt behov av att utveckla skolan som organisation genom en tydligare struktur, där rutiner är väl förankrade och arbetet sker mot gemensamma mål med ett elevfokus. Det framkommer även att undervisningen behöver anpassas bättre utifrån elevernas olika behov genom differentierad undervisning. Detta innebär att alla elever, oavsett nivå, får meningsfulla och motiverande uppgifter som möjliggör lärande och delaktighet.

Vidare identifieras behovet av ett stärkt ledarskap i klassrummet och ökad kompetens i att möta elevers olika behov. Genom en mer anpassad planering utifrån klassens samlade behov kan enskilda anpassningar minska, vilket skapar en tydligare struktur och förbättrar lärandet.

I första hand ska handlingsplanen vara ett stöd i arbetet med att skapa en strukturerad organisation där både personal och elever tydligt vet vad som förväntas av dem och tar ansvar. På längre sikt ska skolan verka för trygga och relationsskapande lärare med starkt ledarskap, höjd kvalitet i undervisningen, ökad skoltillhörighet för eleverna och fortsatt och utvecklat samarbete med vårdnadshavare.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.30

Dnr BUN-2025-13

10. Arbetsmiljöredovisning 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor är viktigt för att skapa en trygg och hälsosam arbetsmiljö för både elever och personal

Informationen om aktuella arbetsmiljöfrågor kan exempelvis vara redovisning av OSA-enkäten, sjuktal och identifierade risker inom verksamheten. Exempel på arbetsmiljöfrågor kan vara buller, ventilation, hot och våld, arbetsbelastning samt problem med mobbning, trakasserier och dålig kommunikation.

Syftet med redovisningen är att säkerställa en god arbetsmiljö inom nämndens verksamhetsområde och kontinuerligt förbättra arbetsmiljöförhållandena.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.50

Dnr BUN-2023-48

11. Årsredovisning 2024 för barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna årsredovisningen för barn- och utbildningsnämnden 2024.

Ärendebeskrivning

I barn- och utbildningsnämnden årsredovisning beskrivs den verksamhet som bedrivits under året, samt måluppfyllelsen för de av fullmäktige beslutade målen avseende verksamhet och ekonomi samt de uppdrag som givits nämnden. Vidare redogörs för verksamheternas ekonomiska resultat per 2024-12-31, samt en investeringsredovisning.

Det ekonomiska utfallet är preliminärt och kan komma att justeras. Det slutgiltiga utfallet redovisas i Östhammars kommuns officiella årsredovisning.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2024 för barn- och utbildningsnämnden.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar
Ekonomi och upphandling, Josefine Myhrberg
Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.10

Dnr BUN-2025-25

12. Redovisning av elevenkäten 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Skolinspektionen genomför vartannat år skolenkäten som riktar sig till elever, undervisande lärare och föräldrar/vårdnadshavare. Skolenkäten besvaras av elever i grundskolans årskurs 5 och 8 samt gymnasieskolans år 2. Föräldraenkäten besvaras av föräldrar/vårdnadshavare med barn i förskoleklass samt grundskola och anpassad grundskola, oavsett årskurs.

Dessutom genomförs elevenkäten som är kommunens egen enkät med fokus på trygghet, arbetsro och värdegrund. Samtliga klasser/årskurser ska besvara enkäten i grundskola och gymnasieskola, på skoltid och under ledning av personal. Enkäten är i skapad för att besvaras digitalt vid dator/iPad i första hand. Resultatet för elevenkäten analyseras och används som underlag till bland annat plan för kränkande behandling och diskriminering.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.25

Dnr BUN-2025-1

13. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2025-2

14. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2024-11-29	Rektor Teresia Helgesson (Plats i förskola till barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling)
2024-12-02	Kontorschef Christina Stenhammar (Beslut om godkännande vid utökning av plats/avdelning i enskild pedagogisk omsorg)
2024-12-11	Rektor Stefanie Schwarz (Plats i förskola till barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling)
2024-12-16	Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist (Lämna ekonomiskt stöd till elever i gymnasieskola som behöver inackordering på grund av skolgången)
2025-01-12	Chefsjurist Kristine Nilsson Wieslander (Yttranden i ärenden eller mål vid domstol eller myndighet avseende Skolskjuts)
2025-01-21	Kontorschef Christina Stenhammar (Medgivande att fullgöra skolplikt på annan sätt)
2025-01-27	Kontorschef Christina Stenhammar (Yttrande till annan kommun)

Barn- och utbildningsnämnden

- 2025-02-07 Rektor Jenny Andersén
(Plats i förskola till barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl
behöver särskilt stöd i sin utveckling)
- 2025-02-11 Kontorschef Christina Stenhammar
(Lämna bidrag till huvudman)
- 2025-02-17 Linda Nordgren Kilpeläinen (Kristinelundskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Linda Nordgren Kilpeläinen (Kristinelundskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Jennie Naeslund Larsson (Diamantens förskola)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Rektor Niina Johansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Rektor Malin Andersson (Vretaskolan/anpassad grundskola)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Rektor Malin Andersson (Vallonskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Rektor Helena Åsberg
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Rektor Margareta Rahm Jansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-17 Rektor Anna-Karin Sehlstedt Ståhl
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha
blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2025-02-18 Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist
(Beslut om skolskjuts)

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2025-1

15. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr Ks-2024-874
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, entledigande som ersättare i Barn- och utbildningsnämnden.
- 2) Dnr Ks-2024-874
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, ersättare i Barn- och utbildningsnämnden.
- 3) Dnr Ks-2024-894
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, entledigande som ersättare i Barn- och utbildningsnämnden.
- 4) Dnr Ks-2024-894
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, ersättare i Barn- och utbildningsnämnden.
- 5) Dnr Ks-2024-888
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, entledigande som ledamot i Barn- och utbildningsnämnden.
- 6) Dnr Ks-2024-888
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, ledamot i Barn- och utbildningsnämnden.
- 7) Dnr Ks-2024-889
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, entledigande som ersättare i Barn- och utbildningsnämnden.
- 8) Dnr Ks-2024-889
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-12-10 avseende Valärende, ersättare i Barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden

- 9) Dnr BUN-2024-145
Dom från Förvaltningsrätten meddelad 2025-01-16 avseende Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725).
- 10) Dnr BMN-2023-1069
Ändring av beslut från bygg- och miljönämnden 2025-01-28.

Budgetförutsättningar

2026

SKRs bedömningar om 2026

- Arbetade timmar ökar mer 2026 än 2025.
- Arbetslösheten minskar från ca 8,3 % till 7,8 %
- Svag befolkningstillväxt i intervallet 15-74 år i riket och Östhammar kan inte förväntas ha någon annan trend.
- Inflationen, KPI beräknas till 1,7 %. Vilket är högre än förväntad inflation 2025.
- Riksbankens styrränta förväntas ligga 2 % . Förväntningarna är att styrräntan sjunker till 1,75 % under 2025

SKRs bedömningar om 2026

- Faktiskt skatteunderlaget beräknas öka med 4,8 % vilket även historiskt sätt är hög tillväxt. Att skatteunderlaget växer beror till stora delar på att pensionsinkomster ökar pga ökat inkomstbasbelopp.
- Realt skatteunderlag beräknas dock till endast 1,6 % jmf med 5,6 % 2025 Köpkraften har varaktigt försvagats
- Genomsnittligt tillväxt de senaste 10 åren legat på 4,5 %
- Slutligt PO-pålägg för kommuner är 40,24 %. Främst sjunkande pensionskostnader som är orsaken

Budgetförutsättningar 2026 Östhammar

- Budgetförutsättningarna 2026 utgår från beslutad budget 2025 med tillägg av de prioriteringar i flerårsplanen som det beslutades om vid föregående budgethandling.
- Enlig PKV (prisindex för kommunal verksamhet) kommer arbetskraftskostnader räknas upp med 3,7 % för 2026 vilket innebär 41,6 mnr
- Enlig PKV (prisindex för kommunal verksamhet) kommer övriga förbrukning och övriga intäkter räknas upp med 2,5 % för 2026 vilket innebär netto 12,1 mnr
- Justeringar för förändringar i kommunens demografi ger en uppräknig om 16,9 mnr

Prioriteringar 2026 enligt resursfördelningsmodellen

- Kommunfullmäktige erhåller 0,6 mnkr på grund av att allmänna val ska hållas under 2026.
- Kommunfullmäktige får minskad budget med 1,4 mnkr då kostnaden för den gemensamma IT nämnden förväntas minska 2026 jämfört med 2025
- Kommunstyrelsen utökas med 1 mnkr i ökade kostnader för centrala pensionskostnader, dvs kommunens ansvarsförbindelse.
- Kommunstyrelsens budget minskar då driftbidraget till Östhammars vatten förväntas minska med 0,9 mnkr för 2026 jämfört med 2025

Prioriteringar 2026 enligt resursfördelningsmodellen

- Kommunstyrelsen budget minskar med 0,2 mnkr då tillfällig ramökning kommunikation tas bort.
- Räntenettet förväntas öka 1,5 mnkr jämfört med 2025. Att räntenettet förväntas öka när räntan är på väg ned beror på att vi har färre lån med låg bunden ränta 2026 än tidigare år.
- Ny beräkning av räntenetto kommer tas fram under våren.

Preliminära budgetramar 2026

	Budget 2025	Budget 2026
Kommunfullmäktige	-59 511	-60 293
Kommunstyrelse	-213 384	-220 863
Bygg- och miljönämnd	-6 369	-6 795
Kultur- och fritidsnämnd	-55 423	-57 229
Barn- och Utbildningsnämnd	-632 112	-654 404
Vård- och omsorgsnämnd	-618 158	-653 907
Delsumma vht nettokostnad	-1 584 956	-1 653 492
Centrala poster	-23 931	-25 035
varav reformutrymme	-4 862	-4 984
varav Centrala pensionskostnader	-37 964	-40 369
varav utökat friskvårdsbidrag	0	0
varav Driftbidrag ÖV	-6 000	-5 200
varav Intern finansiering (intern rta)	24 894	25 517
Summa vht nettokostnad	-1 608 887	-1 678 527
Skatter och bidrag	1 667 925	1 734 092
Räntor, netto	-9 000	-10 500
ÅRETS RESULTAT	50 038	45 065
Finansiellt resultatmål som uppnås		2,6%

Preliminära uppräknings 2027-2028

- För 2027 och 2028 beräknas arbetskraftskostnader räknas upp med 3,2 samt 4 %
- Uppräkningar för övriga förbrukning samt övriga intäkter beräknas till 2,5 samt 2,6 % för åren 2027 och 2028.
- Uppräkning på grund av demografiska förändringar beräknas bli ca 14,9 mnkr 2027 och 26,5 mnkr 2028
- Kommunfullmäktige kan alltid besluta om annan tilldelning av budget till nämnderna .
- Utan effektiviseringar kan det bli svårt att nå ett resultat om 3 % av skatter och bidrag. I synnerhet för 2028.

Riktlinjer för att starta och driva enskild barnomsorg i Östhammars kommun

Antaget av	Barn- och utbildningsnämnden
Antaget	xxxx-xx-xx och § xx
Ersätter tidigare version	BUN, 2014-02-13 och § 11
Gäller för	Barn- och utbildningsnämnden
Dokumentansvarig	Verksamhetschef förskolan

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Beslut om godkännande	3
Krav för godkännande.....	3
Om verksamhet i förskola	3
Om verksamhet i fritidshem.....	3
Om verksamhet i form av pedagogisk omsorg.....	4
Om lokaler och miljöer där verksamheten ska bedrivas	4
Om barn i behov av särskilt stöd.....	5
Ansökan om tillstånd.....	5
Ekonomiska förutsättningar	5
Ägar- och ledningsprövning.....	5
Tillståndsprövning.....	6
Ansökningsblankett.....	6
Vid ändring av verksamheten.....	6
Kommunala bidrag.....	6
Överklaga beslut.....	7
Rapporter.....	7
Tillsyn.....	7
Föreläggande och indragande av tillstånd.....	8
Överklaga beslut.....	8
Kommunens administration	8
Försäkringar	8
Tolkning, tillämpning och information	9
Gällande styrdokument	9
Lagar.....	9
Läroplaner	10

Inledning

I dessa riktlinjer hittar du övergripande information vad som krävs för att starta och driva fristående förskola/fritidshem eller pedagogisk omsorg.

Den som ansvarar för fristående förskola/fritidshem eller pedagogisk omsorg är benämnd som huvudman. Huvudmannskapet kan drivas i olika former, t.ex. föräldrakooperativ, aktiebolag mm.

Förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg regleras genom skollagen 2010:800, statliga förordningar samt miljöbalken, livsmedelslagen och smittskyddslagen. Det är huvudmannens ansvar att känna till den lagstiftning och kommunala beslut som berör verksamheten

Beslut om godkännande

För att bedriva fristående verksamhet krävs godkännande av barn- och utbildningsnämnden (BUN), som också beslutar om bidrag till fristående verksamhet. Förutsättning för att få bidrag är att godkännande lämnats enligt skollagen 2 kap 5 § (2010:800) och att verksamheten i övrigt uppfyller skollagens krav och övrig lagstiftning.

Krav för godkännande

Godkännande kan lämnas om den som ansöker om godkännande bedöms ha förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för sökt verksamhetsform. Med föreskrifter avses samtliga bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för den sökta verksamhetsformen, se rubriken ”Vilka styrdokument gäller för verksamheten?”.

Verksamheten ska vara öppen för alla. Huvudmannen får inte vägra någon plats, om det inte finns särskilda skäl till detta med hänsyn till verksamhetens art eller omfattning.

Om verksamhet i förskola

- Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek.
- Inom- och utomhusmiljön ska vara ändamålsenlig samt säker för barngruppen.
- Verksamheten ska tillhandahålla öppettider i den omfattning som behoven föreligger, enligt skollagens 8 kap 5 §, samt vara tillgänglig under hela året.
- Rektor ska finnas som ansvarar för förskolans pedagogiska verksamhet, enligt skollagen 2 kap 9 §.
- Andelen av personalen som har en godkänd förskolläro utbildning ska vara i nivå med kommunens egen verksamhet.
- Övrig personal ska ha sådan utbildning och erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet tillgodoses, exempelvis barnskötare.

Om verksamhet i fritidshem

- Elevgrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek.
- Inom- och utomhusmiljön ska vara ändamålsenlig samt säker för elevgruppen.
- Verksamheten ska tillhandahålla öppettider i den omfattning som behoven

- föreligger, enligt skollagens 14 kap 5 §, samt vara tillgänglig under hela året.
- Rektor ska finnas som ansvarar för skolenhetens pedagogiska arbete, enligt skollagen 2 kap 9 §.
 - Lärare/förskollärare ska finnas som ansvarar för undervisning på fritidshemmet, enligt skollagen 2 kap 13 §.
 - Övrig personal ska ha sådan utbildning och erfarenhet att elevernas behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet tillgodoses, exempelvis fritidspedagoger

Om verksamhet i form av pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg ingår i samlingsbegreppet annan pedagogisk verksamhet. Annan pedagogisk verksamhet omfattas bara av gemensamma bestämmelser i skollagen om det står uttryckligen i lagtexten. Det innebär att en stor del av skollagen inte är tillämplig för pedagogisk omsorg. Exempel på gemensamma bestämmelser som är tillämpliga är bestämmelsen om att barnets bästa ska vara utgångspunkt för verksamheten, bestämmelserna om registerkontroll samt bestämmelserna om huvudmannens skyldighet att förebygga och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Källor: 1 kapitlet 2 och 10 §§, 2 kapitlet 31 §, 6 kapitlet 1 § och 25 kapitlet 2 a § skollagen.

- Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek.
- Lokalerna ska vara ändamålsenliga.
- Det ska finnas personal med sådan utbildning och/eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.
- Verksamheten ska utgå från varje barns behov.
- Rutiner för hur verksamheten ska bedrivas vid ordinarie personals frånvaro ska finnas.

Om lokaler och miljöer där verksamheten ska bedrivas

Både inom- och utomhusmiljön ska vara barnsäkert utformad och anpassad till de barn som vistas där. Ansvaret ligger alltid hos fastighetsägaren och den fristående förskolans/pedagogiska omsorgens huvudman.

Barn- och utbildningskontoret kontrollerar lokalen utifrån ett barnsäkerhetsperspektiv innan verksamheten godkänns av barn- och utbildningsnämnden.

Verksamhet i förskola och fritidshem ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler med hänsyn tagen till barns behov av balans mellan aktiviteter och vila samt god arbetsmiljö. Miljön ska vara säker, trygg, hygienisk och rökfri. Lokalerna ska vara så beskaffade att de möjliggör en pedagogisk verksamhet i linje med läroplanernas krav. Lokalerna ska ha en hög grad av säkerhet och vara godkända av Östhammars kommuns samhällsbyggnadskontor. Lokalen ska granskas av räddningstjänsten utifrån brandskydd och utrymningsplan.

När det gäller pedagogisk omsorg kan verksamheten bedrivas i dagbarnvårdarens hem eller annan lämplig lokal. Det ska finnas tillgång till lämplig utomhusmiljö. Miljön ska vara säker,

trygg, hygienisk och rökfri. Personalen är skyldig att ha tillsyn över alla barn både när de är inne och när de är ute. Bedrivs verksamheten i dagbarnvårdares hem måste bostaden godkännas av tjänsteman inom barn- och utbildningskontoret vid ett hembesök. Bedrivs verksamheten i annan lämplig lokal måste lokalen även vara godkänd av samhällsbyggnadskontoret, granskas av räddningstjänsten utifrån brandskydd och utrymningsplan.

Måltiderna som ges barnen ska vara ur närings synpunkt riktigt sammansatt och av god kvalitet. De ska vara jämt fördelade över den tid av dagen som barnet vistas i barnomsorgen, vara tillräckligt många och serveras vid tidpunkter som är lämpliga utifrån barnens fysiologiska behov och dygnsrytm.

Om barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska enligt skollagen) 3 kap, 6-12 §§ samt 8 kap 9 § (2010:800) ges det stöd som deras speciella behov kräver. Alla verksamheter ska så långt som möjligt stå öppna för alla barn. Barn i behov av särskilt stöd ska enligt skollagen erbjudas plats i förskola eller fritidshem. Under förutsättning att barnet kan få de stödinsatser barnet behöver och att situationen tillåter det, kan barn i behov av särskilt stöd ha plats i pedagogisk omsorg. Huvudmannen har ansvar för att barn i behov av särskilt stöd, i sin utveckling ges den omsorg det speciella behov kräver.

Ansökan om tillstånd

För att bedriva fristående verksamhet krävs godkännande av barn- och utbildningsnämnden (BUN), som också beslutar om bidrag till fristående verksamhet. Ansökan lämnas till barn- och utbildningskontoret sex månader innan planerad start.

Ansökan om tillstånd/godkännande ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av verksamhet, personal, barngrupp och lokaler så att barn- och utbildningsnämnden ska kunna bedöma kvalitet och säkerhet samt för verksamhet erforderlig kompetens.

Sedan 1 januari 2019 ställs särskilda krav på ägar- och ledningskretsen samt på ekonomiska förutsättningar.

Ekonomiska förutsättningar

Bestämmelserna förtydligar kravet på att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten, både vid tillståndsprovning samt att de fortlöpande är uppfyllda. Om huvudmannen ingår i en koncern beaktas även koncernens ekonomi.

Ägar- och ledningsprovning

Bestämmelserna omfattar krav på erfarenhet av eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för skolverksamheten samt lämplighet att bedriva denna. Kraven omfattar ägare med ett väsentligt inflytande, ledning och även andra som har ett bestämmande inflytande i huvudmannens verksamhet:

- Verkställande direktör och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten (faktisk företrädare)
- Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
- Bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag
- Personer som genom ett direkt eller indirekt ägande (ägande i flera led) har ett väsentligt inflytande över verksamheten

Med väsentligt inflytande över verksamheten avses som huvudregel ett ägande om minst tio procent av det röstberättigade aktiekapitalet.

Tillståndsprovning

I samband med tillståndsprovning vid ansökan om godkännande som huvudman, både vid nyetablering och utökning av befintlig verksamhet, kommer kommunen att göra en provning av erfarenhet och insikt samt en lämplighetsprovning av ägar- och ledningskretsen. Vid provning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva sökt verksamhet beaktas även i förekommande fall koncernens ekonomi.

Ansökningsblankett

Ansökningsblankett tillhandahålls av Östhammars kommuns barn- och utbildningskontor, dit även ansökan ska skickas. Ansökan kan även hämtas www.osthammar.se. En komplett ansökan som kommit in till nämnden underlättar och förkortar utredningstiden.

Den som tänker ansöka om start av fristående skola eller fritidshem i anslutning till skola ska göra detta hos Skolinspektionen.

Vid ändring av verksamheten

Om verksamheten helt eller till väsentlig del ändras eller flyttas ska ansökan om nytt godkännande lämnas in till barn- och utbildningskontoret, för godkännande av barn- och utbildningsnämnden. Detta gäller t ex. när verksamheten överläts till någon annan och vid byte av lokal (se ansökningsförfarande ovan).

Vid förändring av antalet platser i verksamheten görs ansökan på blanketten ”Ansökan om godkännande av utökning i enskild verksamhet”.

Byte av verksamhetschef och styrelse ska alltid anmälas.

Kommunala bidrag

Kommunen är skyldig att lämna bidrag i form av barnomsorgspeng till godkänd enskild verksamhet, undantaget om den enskilda verksamheten tar ut oskäligt höga avgifter (jämför max-taxa) och/eller medför påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet. Påtagligt negativa följder kan till exempel vara att en kommunal förskola måste läggas ner och att barn då får orimligt lång väg till närmaste kommunala alternativ.

Kommunens kostnad för barn i motsvarande kommunal verksamhet ligger till grund för storleken på barnomsorgspengen till den enskilda verksamheten. Barnomsorgspengens storlek fastställs senast den 31 december varje år av barn- och utbildningsnämnden.

Avstämning av barnantal görs den 1:a varje månad. Utbetalning av barnomsorgspengen sker efter det att kommunen erhållit faktura.

Hemkommunen är inte skyldig att lämna bidrag till fler än två huvudmän för samma barn eller till mer än en huvudman för pedagogisk omsorg för ett barn som också går i förskola. Om barnet tagits emot i två enskilda verksamheter, eller i en kommunal och en enskild verksamhet, är kommunen inte skyldig att lämna ett samlat bidragsbelopp som är högre än om barnet tagits emot i endast en kommunal verksamhet. Hemkommunen ska bestämma hur bidraget ska fördelas mellan huvudmännen för verksamheterna.

En verksamhet som styrs av personal med egna barn i verksamheten har också rätt till barnomsorgspong. Dock måste verksamheten bestå av minst lika många andra barn som egna barn för att rätt till bidrag ska gälla.

Överklaga beslut

Huvudmannen har rätt att överklaga kommunens beslut om rätt till bidrag, fördelning av bidrag eller reducerat bidrag till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut överklagas skriftligt. Skrivelsen ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Den myndighet som har meddelat beslutet överlämnar sedan skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som ska pröva överklagandet. Överklagan ska ha inkommit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Överklagande regleras i förvaltningslagen (1986:223) 22-25 §§.

Rapporter

Som underlag för att erhålla driftsbidrag krävs det att det månatligen redovisas antal inskrivna barn/elever i verksamheten.

Bokslut, verksamhetsberättelse ska senast sista vardagen i februari årligen lämnas in till barn- och utbildningskontoret.

Huvudmannen har också ansvar för att dokumentera verksamhetens kvalitetsarbete, vilket barn- och utbildningsnämnden (BUN) kan komma att efterfråga.

Tillsyn

Enligt skollagen (2010:800) 26 kap 4§ har en kommun tillsyn över fristående förskola och pedagogisk omsorg i de fall som kommunen har godkänt dem och beviljat kommunalt bidrag. Tillsynen kontrollerar att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som gäller för verksamheten samt att den baseras på de underlag och uppgifter som godkännandet är grundat på. Huvudmannen är skyldig att på lämpligt sätt medverka till att

kommunen kan fullgöra sitt uppdrag. Det innebär att kommunen har rätt att inspektera verksamheten och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Kommunen har även tillsyn över fritidshem som *inte* anordnas vid en fristående skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola.

När det gäller tillsyn utifrån miljöbalken, livsmedelslagen samt smittskyddslagen ansvarar den kommunens samhällsbyggnadsnämnd över det operativa tillsynsansvaret.

Barn- och utbildningsnämnden har fastställt en rutin för hur tillsyn av fristående förskolor/pedagogisk omsorg ska genomföras. Om tillsynen resulterar i att det finns brister i verksamheten kan barn- och utbildningsnämnden besluta om sanktioner i form av anmärkning/föreläggande/föreläggande med vite/återkallelse/tillfälligt verksamhetsförbud enligt skollagen (2010:800) kap 26.

Föreläggande och indragande av tillstånd

Om villkoren för godkännandet inte uppfylls kan huvudmannen få ett föreläggande om rättelse. Om föreläggandet inte följs kan kommunen återkalla tillståndet. Tillfällig stängning eller indraget godkännande kan innebära att verksamheten stängs med omedelbar verkan och barnen omplaceras. Ingen ersättning utbetalas under tiden för sådan stängning.

Överklaga beslut

Kommunens beslut om godkännande, föreläggande eller återkallande av godkännande kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut överklagas skriftligt. Skrivelsen ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Den myndighet som har meddelat beslutet överlämnar sedan skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som ska pröva överklagandet. Överklagan ska ha inkommit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Överklagande regleras i förvaltningslagen (1986:223) 22-25 §§.

Kommunens administration

Kommunen administrerar:

- Föräldraavgift
- Placeringsadministration
- Olycksfallsförsäkring
- Tilläggsbelopp för barn i behov av extraordinärt stödbehov kan sökas

Försäkringar

Östhammars kommun ansvarar för olycksfallsförsäkring för barn inskrivna i den enskilda verksamheten på motsvarande sätt som för barn i kommunal barnomsorg. Det är huvudmannens ansvar att övrigt försäkringsskydd för verksamheten finns.

Tolkning, tillämpning och information

Tolkning och bestämmelse av tillämpning av dessa riktlinjer görs av barn- och utbildningsnämnden, vilken också har rätt att ändra och justera densamma.

Vid tveksamhet om hur dessa riktlinjer ska tolkas och tillämpas är det upp till berörda tjänstemän att aktualisera sådan frågeställning för avgörande av barn- och utbildningsnämnden. Berörda tjänstemän svarar också för att dessa bestämmelser anpassas till aktuella förhållanden och föreslår därefter barn- och utbildningsnämnden att besluta om sådan förändring.

Barn- och utbildningsnämnden är skyldig att informera om beslut eller förhållanden som påverkar den enskilda verksamheten. Huvudmannen är på motsvarande sätt skyldig att lämna information vidare till berörda föräldrar.

Kommunen är skyldig att informera om den förskoleverksamhet och den skolbarnsomsorg som den anordnar. Dessutom är kommunen även skyldig att informera om den enskilda verksamhet som kommunen har godkänt. Hur informationen utformas och sprids avgörs av kommunen.

Information och frågor om ansökan om godkännande av barnomsorg i enskild regi med mera, vänligen vänd er till:

Östhammars kommun
Barn- och utbildningskontoret
Box 66
742 21 Östhammar
Tel. 0173-860 00
www.osthammar.se

Gällande styrdokument

Nedan finns en översikt över huvudsakliga lagar och förordningar som styr verksamheten. Lagar och förordningar är ofta föremål för uppdateringar. Det ligger i huvudmannens ansvar att bevaka ändringar för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt aktuell lagstiftning.

Lagar

Skollagen (2010:800).

<http://www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar>

Bidrag på lika villkor (Prop. 2009/10:157)

<http://www.regeringen.se/sb/d/12489/a/142463>

Diskrimineringslagen (2008:567).

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567/?bet=2008:567

Socialtjänstlagen (2001:453).

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-

[453/?bet=2001:453](#)

Miljöbalken (SFS 1998:808)

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-1998-808/

Livsmedelslagen

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Livsmedelslag-2006804_sfs-2006-804/?bet=2006:804

Smittskyddslagen

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Smittskyddslag-2004168_sfs-2004-168/

Plan- och bygglag (2010:900)

[Plan- och bygglag \(2010:900\) | Sveriges riksdag](#)

Läroplaner

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.(2022). Skolverket

<https://www.skolverket.se/getFile?file=9718>

Läroplan för förskolan: Lpfö 18. Stockholm: Skolverket

[Läroplan \(Lpfö 18\) för förskolan - Skolverket](#)

Sammanställning av ägar- och ledningskretsen

Huvudman (med organisationsnummer)	Enhetsnamn	Datum (ÅÅÅÅ-MM-DD)	
<p>Kryssa i det alternativ som stämmer</p> <p>☐ Bilaga till ansökan om godkännande som huvudman för fristående förskola/fritidshem i Uppsala kommun</p> <p>☐ Bilaga till anmälan om ändringar i ägar- och ledningskretsen</p> <p>☐ Bilaga till regelbunden tillsyn</p>			
<p>Kryssa i det alternativ som stämmer</p> <p>☐ Dokument som styrker rättslig handlingsförmåga hos huvudmannen bifogas, exempelvis registreringsbevis, protokoll från årsmöten där styrelsens medlemmar framgår etc.</p>			
Personuppgifter	Vilken kunskap om skollagstiftning finns? Beskriv	Vilken arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig kompetens finns? Beskriv	Vilken ekonomisk kompetens finns? Beskriv
Förnamn			
Efternamn			
Personnummer (ÅÅÅÅ-MM-DD-XXXX)			
Position/befattning			
Telefonnummer			
E-postadress			
☐ Examensbevis, utbildningsbevis och/eller andra handlingar som styrker utbildning och erfarenhet inom skollagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ekonomisk kompetens bifogas.			

Sammanställning av ägar- och ledningskretsen

Personuppgifter	Vilken kunskap om skollagstiftning finns? Beskriv	Vilken arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig kompetens finns? Beskriv	Vilken ekonomisk kompetens finns? Beskriv
Förnamn			
Efternamn			
Personnummer (ÅÅÅÅ-MM-DD-XXXX)			
Position/befattning			
Telefonnummer			
E-postadress			
☐ Examensbevis, utbildningsbevis och/eller andra handlingar som styrker utbildning och erfarenhet inom skollagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ekonomisk kompetens bifogas.			

Personuppgifter	Vilken kunskap om skollagstiftning finns? Beskriv	Vilken arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig kompetens finns? Beskriv	Vilken ekonomisk kompetens finns? Beskriv
Förnamn			
Efternamn			
Personnummer (ÅÅÅÅ-MM-DD-XXXX)			
Position/befattning			
Telefonnummer			
E-postadress			
☐ Examensbevis, utbildningsbevis och/eller andra handlingar som styrker utbildning och erfarenhet inom skollagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ekonomisk kompetens bifogas.			

Sammanställning av ägar- och ledningskretsen

Personuppgifter	Vilken kunskap om skollagstiftning finns? Beskriv	Vilken arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig kompetens finns? Beskriv	Vilken ekonomisk kompetens finns? Beskriv
Förnamn			
Efternamn			
Personnummer (ÅÅÅÅ-MM-DD-XXXX)			
Position/befattning			
Telefonnummer			
E-postadress			
☐ Examensbevis, utbildningsbevis och/eller andra handlingar som styrker utbildning och erfarenhet inom skollagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ekonomisk kompetens bifogas.			

Personuppgifter	Vilken kunskap om skollagstiftning finns? Beskriv	Vilken arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig kompetens finns? Beskriv	Vilken ekonomisk kompetens finns? Beskriv
Förnamn			
Efternamn			
Personnummer (ÅÅÅÅ-MM-DD-XXXX)			
Position/befattning			
Telefonnummer			
E-postadress			
☐ Examensbevis, utbildningsbevis och/eller andra handlingar som styrker utbildning och erfarenhet inom skollagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ekonomisk kompetens bifogas.			

Sammanställning av ägar- och ledningskretsen

Personuppgifter	Vilken kunskap om skollagstiftning finns? Beskriv	Vilken arbetsrättslig och arbetsmiljörättslig kompetens finns? Beskriv	Vilken ekonomisk kompetens finns? Beskriv
Förnamn			
Efternamn			
Personnummer (ÅÅÅÅ-MM-DD-XXXX)			
Position/befattning			
Telefonnummer			
E-postadress			
☐ Examensbevis, utbildningsbevis och/eller andra handlingar som styrker utbildning och erfarenhet inom skollagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ekonomisk kompetens bifogas.			

Barn- och utbildningsnämnden - Uppföljningsrapport Intern kontroll 2024

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

2 (5)

1 Intern kontroll

Kontrollområden	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Utfall
Kontroller av system och rutiner	12. Om nämnden / förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med hantering av verksamhetssystem och i de innehållande information så kan det bland annat leda till intrång, läckta personaluppgifter. Har förvaltningen för många, ej i bruk, system så leder det till ekonomisk förlust. Händelser leder till att data är otillgänglig. Dubbelregistrering till följd av många verksamhetssystem. (Snarare än till ett mastersystem för kunduppgifter)	12. Rutin för avslut av behörighet i verksamhetssystem	Arbete pågår med att undersöka möjligheterna till att utöka system som är kopplade till MIM för automatiskt avslut av system då anställning upphör. I dagsläget finns en administrativ rutin för behörigheter vid nyanställning av chefer, denna rutin har utvecklats med att även gälla för avslut av behörigheter när chef slutar.
		12. Åtgärd av brister gällande behörighet i verksamhetssystem	Systemteknisk lösning med MIM är på gång tillsammans med IT-centrum. Under tiden sker en påminnelse via MIM när en medarbetare avslutas i lönesystemet. Påminnelsen går till aktuell chef som ansvarar för att personens behörigheter till system och tjänster avslutas.
		12. Kontroll av antal rapporterade incidenter och hantering av dessa	Kontorschef, dataskyddsamordnare, dataskyddsombud, IT-centrum och informationssäkerhetsteamet har tillfrågats om incidenter under 2023. Inga informationssäkerhets-, personuppgifts- eller IT-säkerhetsincidenter har rapporterats under perioden, med ett undantag. IT-centrum har hanterat en (1) incident där medarbetare klickat på skadlig länk (s.k. nätfiske) vilket ledde till att all utgående e-post från kommunen svartlistades och stoppades. IT-centrum har följt upp och vidtagit

3 (5)

Kontrollområden	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Utfall
			<p>åtgärder för att minska risken för att liknande återupprepas. Kontrollansvarigs bedömer att det troligt skett fler incidenter, men att dessa inte rapporterats av olika orsaker. Informationssäkerhetsteamet gör därför åtgärder för att främja ökad rapportering, bl.a. utbildning och en e-tjänst för enklare rapportering.</p>
<p>Styr- och kontrollmiljö</p>	<p>8. Om nämnden / förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att klargöra, tilldela och begränsa ansvar i organisation så kan det leda till att beslut fattas på fel nivå, av obehöriga, vilket kan leda till negativa verksamhets- och eller ekonomiska konsekvenser. Arbetsuppgifter kan bli ogjorda eller dubbelgjorda.</p>	<p>8. Genomgång delegationsordning</p>	<p>Genomförd av nämndsekreterare.</p>
		<p>8. Delegation är känd</p>	<p>Inom ramen för årets internkontrollplan har vi till uppgift att tillse att relevant delegation är känd i delar av organisationen där det behövs. Verksamhetscheferna för respektive skolform har under vecka 36 gått igenom delegationsordningen med rektorer och bitr rektorer/programrektorer. Alla rektorer har fått i uppgift att läsa igenom BUNs delegationsordning. I november höll kvalitetsutvecklare och nämndsekreterare en informationsträff för rektor och verksamhetschefer. I december hade nämndsekreterare en informationsträff för skoladministratörerna om delegationsordning.</p>
		<p>8. Utbildning delegation</p>	<p>Genomförd av kvalitetsutvecklare och nämndsekreterare.</p>

4 (5)

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Utfall
		8. Efterlevnad delegationsordning	Det finns fortfarande brister inom rapporteringen av delegationsbeslut till barn- och utbildningsnämnden. Det gäller både delegationsbeslut som tas ute på enheterna och på central nivå. Rapporteringen fungerar bäst när det gäller områdena skolskjuts och kränkingsanmälningar. För att förbättra rapporteringen av delegationsbeslut kommer ytterligare informationsinsatser att genomföras under 2025.
Tillförlitlig information	3. Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med att skapa och använda information av god kvalitet inför och vid beslut så kan det leda till att nämnden fattar beslut på underlag som inte uppfyller lagkrav eller som har kvalitetsbrister som försvårar verkställandet av politiska beslut, ekonomisk skada.	3. Checklista inför beslut	Samtliga nämnders tjutmallar har uppdateras och innehåller numera ett antal frågor till handläggaren (har ärendet ekonomisk dimension, juridisk dimension etc.)
		3. Kontroll av att checklista tillhörande tjutmall har använts.	Granskning har skett av tjänsteskrivelser till BUNAU 240919. Av de inkomna skrivelserna så var 5 av 13 inte gjorda i den nya mallen. Granskning har skett av tjänsteskrivelser till BUNAU 241127. Av de inkomna skrivelserna så var samtliga gjorda i den nya mallen.
Tillförlitlig information	4. Om nämnden/förvaltningen inte tillräckligt väl arbetar med fungerande kommunikation, såväl internt som externt, såväl uppåt som nedåt som i sidled så riskerar det att leda till missnöje hos	4. Kommunikationsrutin	Har startats och genomförs enligt rutin.
		4. Kontroll av kommunikationsrutin	Rutinen fungerar.

5 (5)

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Utfall
	lokalbefolkningen, ineffektiv och svårstyrd verksamhet, frustration och dålig arbetsmiljö, dubbelarbete eller uteblivet arbete.		

Kontaktpolitikerlista BUN VT 2025

Kristina Svensson (M)

Tomas Wahlsten (SD)

Erik Hedman (SD)

Mia Elfving (KD)

	Kontaktpolitiker
ALUNDA Alma förskola Furustugan förskola Ekeby förskola Nya förskolan (fd Myran) Olandsskolan Ekebyskola	Niclas Bergström Katarina Asplunden Lina Ahlén Svalbro Claudio Angulo Suarez
GIMO Diamantens förskola Rubinen förskola Vretaskolan Vallonskolan Anpassad grundskola Bruksgymnasiet och Vux	Jessica Kumlin Lizette Lindkvist Jonas Lennström Josefine Nilsson
ÖSTHAMMAR Fröets förskola Mariebergs förskola Logårdens förskola Tomtberga förskola Edsskolan Kristinelundsskolan Fröåkersskolan	Måns Lorichs Ingrid Ragnar Amera Muhammedin Silman Niklas Strömberg
ÖSTERBY Ekens förskola Granens förskola Mineralens förskola Österbyskolan	Josef Mineur Therese Edin Sandra Hansson
ÖREGRUND Skutan Öregrunds skola	Astrid Wellsten Peter von Bahr Lennart Norén

Nr	Dnr	Beslutat	Uppdrag	Ansvarig
1	BUN-2023-026	2023-03-16	Förstärkning av riktlinjer för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Barn- och utbildningsnämnden ger sektorchef bildning i uppdrag att förstärka skolornas befintliga riktlinje för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling när det gäller hot, misshandel och andra överträdelser som särskilt behöver hanteras när det sker på skoltid i skolans verksamhet.	Kontorschef
2	BUN-2023-048	2023-05-24	Barn- och utbildningsnämnden har av Kommunfullmäktige blivit tilldelad tre specifika nämndmål gällande skolnärvaro, behörighet till gymnasiet samt genomströmningstid på gymnasiet. För att uppnå dessa mål ger barn- och utbildningsnämnden följande uppdrag till sektor bildning: - Utveckla och implementera ett övergripande förhållningssätt för att uppnå trygghet och studiero. Skapa och vidareutveckla särskilda undervisningsgrupper för elever med omfattande behov av särskilt stöd. - Arbeta med riktade insatser på enheter där behov föreligger. Uppdragen ska fortlöpande redovisas till barn- och utbildningsnämnden.	Kontorschef
3	BUN-2023-042	2023-09-07	Barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att bereda ett ärende till nämnden om en ny grundskola (F-3 skola) i Alunda för att täcka framtida behov.	Förvaltning
4	BUN-2023-042	2023-09-07	Barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att bereda ett ärende till nämnden för att täcka behovet av grundskoleplatser i Gimo.	Förvaltning
5	BUN-2023-042	2024-02-08	Barn och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att redovisa hur långt man kommit med att ta fram långsiktig lösning för Gimo samt Alunda skolområden då situationen på de båda orterna är mycket ansträngd.	
6	BUN-2023-107	2024-02-08	Barn- och utbildningsnämnden beslutar att starta en resursskola där akutskola kommer att vara en integrerad del av verksamheten. En utvärdering av resurs-/akutskola ska göras efter att enheten varit igång ett år och nämnden har då att ta ställning till om någon förändring av verksamheten är aktuell.	Kontor
7	BUN-2023-109	2024-02-08	Barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en fördjupad utredning på alternativa lösningar för en hållbar och långsiktig skolorganisation F- årskurs 3 i tätorten Östhammar.	Kontor

8	BUN-2024-64	2024-06-13	Barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att redovisa hur aktuell resursfördelningsmodell ser ut samt att föreslå en resursfördelningsmodell utifrån aktuell statistik från SCB (KLART). Barn- och utbildningsnämnden ger även förvaltningen i uppdrag att beräkna hur den faktiska kostnaden per elev var under 2023 per respektive enhet. Kostnad för modersmål, studiehandledning, centralt stöd och ledning, administration, hyreskostnader, måltid och städ per enhet redovisas separat från enheternas övriga kostnader.	Förvaltning
9	BUN-2024-141	2024-12-05	Barn - och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att införa tekniska begränsningar som förhindrar att eleverna kan använda internet till annat än det som är nödvändigt för undervisningen. En delredovisning ska ske på arbetsutskottets sammanträde 2025-03-20.	Förvaltning
10	BUN 2024-142	2024-12-05	Barn - och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda en rutin för synpunktshantering. En delredovisning ska ske på arbetsutskottets sammanträde 2025-04-24.	Förvaltningen
11	Årsbudget 2025	2024-06-18	Öka andelen behöriga lärare i skolan. En kompetenshöjning i skolan där icke-utbildade resurser ersätts av lärare vilket på sikt kan ge effekt både ekonomiskt och resultatmässigt.	BUN
12	Årsbudget 2025	2024-06-18	Minska hot och våld i skolan genom stärkt ledarskap i klassrummet. Utreda och ta fram koncept för stärkt kvalitet i undervisningen och ledarskapet i klassrummet som ett led i att minska hot och våld i skolan.	BUN
13	Årsbudget 2025	2024-06-18	Undersöka förutsättningarna för en anpassad gymnasieskola i Östhammars kommun. Utreda de ekonomiska förutsättningarna för anpassad gymnasieskola i kommunal regi jämfört med externa placeringar.	BUN

14	BUN-2024-124	2024-11-07	Barn- och utbildningsnämnden ger Barn- och utbildningskontoret i uppdrag att ta fram ett förslag till en Trygghetsatsning i Östhammars kommuns grundskolor. Återrapport av arbetet ska ske på varje arbetsutskott.	BUN
15	BUN-2024-140	2024-12-05	Modersmålsundervisning utanför skoltid: Barn- och utbildningsnämnden ger Barn- och utbildningskontoret i uppdrag att organisera modersmålsundervisningen utanför skoltid och modersmålsundervisning ska erbjudas max under sju år. Även språktest ska införas innan beviljande av modersmålsundervisning. Uppdraget ska vara verkställt till läsårsstart 2025/2026.	

Årsredovisning 2024 - Barn- och utbildningsnämnden

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

Innehållsförteckning

1	Nämndens sammanfattning	3
2	Väsentliga personalförhållanden	4
3	Nämndens vision, mål och uppdrag	7
3.1	Nämndens vision	7
3.2	Nämndmål	7
3.3	Nämndens uppdrag	13
4	Ekonomiskt utfall per 2024-12-31 (tkr)	14
5	Investeringsutfall (tkr)	17
6	Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter (tkr)	18

1 Nämndens sammanfattning

Anvisning

Här sammanfattas **mycket kort** de viktigaste förhållanden och skeenden (t.ex. ekonomi, personal eller kvalitet) som nämnden / förvaltningen identifierat inom nämndens verksamhetsområde under året samt vilka eventuella åtgärder som nämnden redan vidtagit eller kommer att vidta. Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade.

Detta avsnitt skrivs av nämndordförande och / eller kontorschef med stöd av verksamhetsstöd.

Kvalitet

Nämndmålet om *Upplevelse av trygghet* är uppnått. Resultatet i årets vårdnadshavarenkät visar att 99% av vårdnadshavare i Östhammars kommun anser att förskolan är en trygg plats för deras barn att vara på. En framgångsfaktor är förskolans fokus på att skapa goda dialoger och starka relationer med vårdnadshavare.

I kommunens egen elevenkät genomförd under höstterminen 2024 uppgav 93,9% av eleverna i årskurserna årskurs F- 3 att de oftast eller alltid känner sig trygga på lektionerna och raster, detta att jämföra med 84,5% i åk 4-6 och 85,3% i åk 7-9. Grundskolan arbetar mycket med värdegrunden för att stärka tryggheten, på låg- och mellanstadium har skolorna organiserad rastverksamhet.

Enligt Bruksgymnasiets elevenkät genomförd höstterminen 2024 visar att 92,9 % av eleverna är trygga i skolan.(Alla kommuner 87 % VT 2024 Kolada). Bruksgymnasiet kommer att fortsätta arbeta med de gemenskaps- och trygghetsaktiviteter de redan gör, då de ser att det ger ett gott resultat på trygghet.

Nämndmålet om *Att höja kunskapsnivån och förbättra resultaten i grundskolan* är inte uppnått. Avseende skolresultat för åk 9 ses en nedgång, efter fjolårets ökning. Meritvärdet har sjunkit till 187 vårterminen (VT) 2024, år 2023 var meritvärdet åk 9 203. Även andel elever behöriga till yrkesprogram har minskat från 84,3% (2023) till 71,6% (2024). I årskurs 6 är det 64% av eleverna som uppnår kunskapskraven i samtliga ämnen, det är en minskning med 4% jämfört 2023. När det gäller årskurs 3 så har resultaten också minskat, andelen elever med godtagbara eller mer än godtagbara kunskaper var 68% vårterminen 2024, i fjol var motsvarande siffra 74%.

Nämndmålet om *Att andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka* är uppnått: Genomströmningen på tre år har ökat markant, andelen elever som 2024 når examen inom tre år var 72,8% vilket är högre än riksgenomsnittet (71 %). Genomströmningen för elever på de nationella programmen var 89,2 % vilket är högre än riksgenomsnittet (79,4 %). Genomströmningen för elever på yrkesprogrammen var 82,1 % vilket är högre än riksgenomsnittet (74,7 %). Genomströmningen på de högskoleförberedande programmen var 94,4% vilket är högre än riksgenomsnittet (81,4 %). Andelen elever som gick ut gymnasiet på tre år 2023 var 53,2%.

Inom Vuxenutbildningen ökade andelen SFI-elever som avslutat kurser med godkända betyg till 72 %. Däremot sjönk andelen nybörjare som klarade minst två kurser inom två år till 37 %. Andelen godkända betyg för grundläggande kurser ökade till 85 %.

Elever födda utomlands utgjorde 94 % av deltagarna på denna nivå. För gymnasiala teoretiska kurser minskade andelen godkända betyg på plats från 90 % till 87 %, och på distans från 79 % till 71 %. Trots detta har avbrotten minskat och fler elever betygsätts, vilket är positivt. Inom yrkesprogrammen var 98 % av betygen godkända för elever i egen regi, medan resultaten för distanselever sjönk från 90 % till 81 %, med ökade avbrott som en utmaning.

Nämndmål om *Att höja den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola* är uppnått. Den totala närvaron inom grundskolan utifrån rullande 12-månadersdata (2024-01-01 till 2024-12-31) var 88,1% (87,8% år 2023). Den totala närvaron på gymnasieskolan utifrån rullande 12-månadersdata var 85 %, jämfört med 2023 då den totala närvaron i gymnasieskolan var 84,9 %.

Ekonomi

Nämndmålet om *Budgetföljsamhet* är uppnått. Barn- och utbildningsnämndens nettobudget för 2024 uppgick till 624 685 tkr, vilket kan jämföras med föregående års nettobudget på 607 951 tkr. I linje med nämndens helårsprognos under året är utfallet för nämnden en negativ avvikelse om -5 729 tkr vilket ger en avvikelse mot budget om -0,92 %. Avvikelsen förklaras av ökade kostnader för hyror, köp- och sälj, skolskjuts samt IT-kostnader.

Personalförhållanden

Nämndmål om att *Trivas och må bra på jobbet* är uppnått. OSA enkäten kring organisatorisk och social arbetsmiljö visar ett resultat på 78, vilket är ett bra värde. Då enkäten innehåller nya frågor går det inte att jämföra med förra årets OSA resultat. Alla enheter kommer att upprätta handlingsplaner för att stärka den psykosociala arbetsmiljön.

Sjukfrånvaro för helåret 2024 var 6,6% för alla skolformer inom barn- och utbildningskontoret (6,7 år 2023).. Sjukfrånvaron varierar mellan skolformerna, förskolan är den skolform som har högst sjukfrånvaro. Barn- och utbildningskontoret, kommer fortsätta med rutinen med rehab-pulsar och omtankesamtal vid upprepad sjukfrånvaro.

2 Väsentliga personalförhållanden

Anvisning

Här sammanfattas nämndens väsentliga personalförhållanden under året. Med personalförhållanden avses till exempel sjukfrånvaro, personalomsättning, pensionsavgångar, kompetensförsörjning eller annat som bedöms väsentligt att rapportera. Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade.

Detta avsnitt skrivs av kontorschef med stöd av HR.

OSA-enkäten som mäter medarbetarnas upplevelse av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön visar ett resultat på 78, vilket är ett bra värde. Då enkäten innehåller nya frågor går det inte att jämföra med förra årets OSA resultat. Alla enheter kommer att upprätta handlingsplaner för att stärka den psykosociala arbetsmiljön.

Sjukfrånvaro för 2024 inom BoU-kontoret var i genomsnitt 6,6 % för alla skolformer. I relation till föregående år, 2023, var sjukfrånvaron i stort sett densamma, 6,7%.

Likt tidigare år är den totala sjukfrånvaron högre inom förskolan 8,5% och 2,1 % lång. Den totala sjukfrånvaron visar en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med 2023 medan långtidssjukfrånvaron minskar med 0,1 procentenheter. Att förskolan har en högre sjukfrånvaro kan förklaras av att små barn i förskolan ofta är mer mottagliga för infektioner, och personalen i högre grad exponeras för olika sjukdomar genom sin dagliga interaktion med barnen.

För grundskolan var sjuktal för året 6,4 %, inom anpassad grundskola var det i år lägre, 5,6 %.

I gymnasieskolan var sjuktalet i genomsnitt 1,9% (jmf 2023- 2,5%). En förklaring är att eleverna är äldre, lärarna har inte samma närkontakt som med barnen som man har inom förskolan. Dessutom drabbas inte ungdomar av smittsamma infektioner på samma sätt som yngre barn.

De längre sjukskrivningarna (59 dagar och längre) har under 2024 uppgått till 28,3 % inom BoU och 35,6 % inom kommunen som helhet.

Barn- och utbildningskontoret, kommer fortsätta med rutinen kring omtankesamtal vid upprepade sjukfrånvaro, rutinen syftar till att upptäcka ohälsa tidigt och förhindra eller förkorta eventuell sjukskrivning. Arbetet med återkommande rehab-pulsar, där chefer får stöd av HR i hanteringen av sjukfrånvaron, kommer också att fortgå.

Gällande personalomsättning lämnade 5,2 % inklusive pensionsavgångar av BoU-kontorets tillsvidare anställda sin verksamhet under 2024, detta att jämföra med 7,0 % under 2023. En personalomsättning mellan 5-10 % ses som sund.

Gällande kompetensförsörjning av behöriga lärare i undervisande ämnen är det en utmaning. Grundskolans praktiska och estetiska ämnen, som slöjd, idrott och musik, är extra utsatta. Andelen lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9 har sjunkit de senaste åren. År 2023 var andelen 63,1 % vilket är lägre än år 2022, då motsvarande siffra var 65,8%. Minskningen speglar en nationell trend men är särskilt märkbar i vår kommun. Vår placering som näst lägst i regionen när det gäller andelen behöriga lärare tyder på utmaningar i att attrahera och behålla kompetens jämfört med närliggande kommuner.

Andelen behöriga lärare på Bruksgymnasiet är högre än grundskolan (91,2 %), vilket ändå är en nedgång från 2022 då andelen var 93,9%.

Sjuktal

Nämnd	2022	2023	December 2023 - November 2024
Barn- och utbildning	7,2	6,6	6,7
- kvinna	7,4	6,8	7,0
- man	5,5	5,9	5,2
Bygg och miljö	3,2	6,0	8
- kvinna	5,5	8,2	11,6
- man	1,5	4,4	4,9
Kommunstyrelsen	6,7	5,7	5,7
- kvinna	8,2	6,5	7,0
- man	3,7	3,8	2,4
Kultur- och fritid	6,9	7,1	9,8
- kvinna	6,3	7,0	9,7
- man	8,1	7,2	9,9
Vård- och omsorg	8,8	8,3	8,7
- kvinna	9,5	9,0	9,5
- man	5,4	5,7	5,9
Östhammars kommun	8,1	7,5	7,9
- kvinna	8,7	8,0	8,5
- man	5,5	5,6	5,6

3 Nämndens vision, mål och uppdrag

Anvisning

Nämndmål, styrtal och uppdrag tillhörande denna rubrik kan inrapporteras direkt i rapporten. Alternativt kan text rapporteras in via "min att göra"-lista, målanalys eller genom verksamhetsplaneringsvyn.

3.1 Nämndens vision

Tillsammans för en utbildning av högsta kvalitet

Östhammars kommun ska ha en förskola och skola med högsta kvalitet där alla barn och elever ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential samt nå sina mål genom en inspirerande och trygg lärandemiljö.

3.2 Nämndmål

3.2.1 Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

3.2.1.1 Budgetföljsamhet

Nämndmålet *Budgetföljsamhet* har uppnåtts för året.

Barn- och utbildningsnämnden lämnar i enlighet med årets prognos en negativ avvikelse om -5 729 tkr vilket motsvarar 0,92 % av nettobudgeten. Under året 2024 har medel flyttats från verksamhetsövergripande budget till kärnverksamhet för att enheterna ska nå budgetföljsamhet.

Årets negativa resultat om -5 729 tkr på helår beror i huvudsak på budgetposten köp/försäljning platser (alla verksamheter men främst gymnasieskola) där förvaltningen ser att utvecklingen är att elever väljer program i samverkanskommuner som är dyra. En betalning till Upplands lokaltrafik som avsåg år 2023 är reglerad först 2024 på nämndens budget, vilket påverkat helårsresultatet. IT-budgeten redovisar också en negativ avvikelse på helår.

För att uppnå budgetföljsamhet har BoU-kontoret systematiska rutiner gällande uppföljning. Enheter där det finns underskott/utmaningar har budgetuppföljningar månatligen eller oftare, då deltar även verksamhetschef. Centrala budgetuppföljningar genomförs månatligen.

3.2.1.2 Trivas och må bra på jobbet

Nämndmålet *Trivas och må bra på jobbet* är uppnått. Resultatet på OSA-enkäten är bra. BoU-kontoret har genomfört OSA enkäten under flera år i syfte att mäta medarbetarnas psykosociala arbetsmiljö. I år är enkäten förändrad, den innehåller 46 frågor i stället för som tidigare 56 och frågorna är delvis omformulerade. Det innebär att det egentligen inte går att jämföra indexen fullt ut. Prevent som utvecklat enkäten har i år gått från att totalindex baseras på medianvärde, inte medelvärde enligt tidigare.

De områden som ligger lägst inom BoU-kontoret är återhämtning (63) samt

arbetsbelastning och krav (72), de områden som ligger högt är arbetets organisering (89), stöd (85) och psykologisk trygghet (83).

De låga resultaten inom återhämtning och arbetsbelastning och krav i medarbetarenkäten kan delvis bero på de ökade krav som ställs på medarbetare i förskola och skola, särskilt när det gäller att hantera olika behov hos barn och elever. Det är även rimligt att en stram ekonomi, ökade administrativa uppgifter och personalbrist påverkar möjligheterna till återhämtning negativt. Ett högt tempo och många oförutsedda händelser i vardagen kan också bidra till känslan av hög arbetsbelastning.

Vi kommer framåt arbeta med de resultat vi fått, det känns angeläget att vi arbetar med att prioritera arbetsuppgifter dvs se över och tydliggöra vilka arbetsuppgifter som är mest kritiska, och om möjligt minska eller effektivisera administrativa uppgifter. Vidare är det viktigt att uppmuntra regelbundna pauser och skapa rutiner för att underlätta återhämtning under arbetsdagen. Vi behöver framåt säkerställa att resurser finns för att avlasta personal, exempelvis genom fler vikarier eller delade ansvarsområden. En nära dialog med medarbetarna är viktig för att förstå deras behov och ge dem möjlighet att påverka sin arbetsmiljö.

De höga resultaten inom områdena arbetets organisering, stöd och psykologisk trygghet tyder på att det finns en stabil grund i arbetsmiljön. Arbetets organisering reflekterar en tydlighet i mål och struktur, där medarbetarna upplever att arbetsuppgifterna är välplanerade och att roller och ansvar är tydligt definierade.

Stödet visar på en kultur där medarbetare känner sig stöttade av sina chefer och kollegor, både professionellt och socialt. Det kan också bero på en välfungerande organisation där det är lätt att få hjälp vid behov.

Psykologisk trygghet innebär att medarbetarna känner sig bekväma med att uttrycka sina tankar och idéer utan rädsla för negativa konsekvenser. Detta kan tyda på ett öppet och inkluderande arbetsklimat som främjar samarbete och innovation.

Sammanfattningsvis bör verksamheterna i förskola/skola fokusera på att bibehålla och utveckla de styrkor som finns, samtidigt som vi riktar in oss på att minska arbetsbelastningen och skapa bättre förutsättningar för återhämtning. Detta för att skapa en hållbar och trivsamt arbetsmiljö för medarbetarna i förskola och skola.

Styrtal	Utfall	Måltal 2024
OSA-index Bildning (-2023)		83
OSA-index Barn- och utbildningskontoret (2024-)	78	

3.2.1.3 Att höja kunskapsnivån och förbättra resultaten i grundskolan

Nämndmålet *Att höja kunskapsnivån och förbättra resultaten i grundskolan* är inte uppnått.

Resultaten för elever i årskurs 9 har minskat efter fjolårets ökning. Meritvärdet har sjunkit från 203 (VT 2023) till 187 (VT 2024). Även andelen elever behöriga till yrkesprogram har minskat från 84,3% (2023) till 71,6% (2024). Lägst resultat har Vallonskolan (59,1%) och högst har Olandsskolan 76,5% och Frösåkersskolan 74,5%.

I årskurs 6 är det 64% av eleverna som uppnår kunskapskraven i samtliga ämnen, det är en minskning med 4% jämfört med 2023. Däremot är det fortsatt en lika hög andel elever i årskurs 6 som klarar kunskapskraven i svenska (87%), engelska (78%) och matematik (86%) som tidigare år. Högst resultat i andel elever i årskurs 6 som når kunskapskraven i alla ämnen finns på Öregrunds skola (83,3%). Lägst resultat hade eleverna Vallonskolan (52,8%).

Även resultaten i årskurs 3 har minskat, andelen elever med godtagbara eller mer än godtagbara kunskaper var år 68%, vilket är tillbaka på samma nivåer som 2021. År 2023 var motsvarande siffra 74%. Högst resultat har eleverna på Ekeby skola (100%) och Öregrunds skola 81,5% medan Edsskolan har lägst resultat, 41,3%. En stor anledning till de minskade resultaten är kunskaperna i simning, där en hög andel av eleverna når inte målen för simning i årskurs 3.

Det framkommer tydliga skillnader i resultat mellan skolorna, något som fortsatt pekar på ett behov av riktade insatser till skolor med stora utmaningar i syfte att öka likvärdigheten. Utöver satsningar på generell nivå som når alla skolor, såsom ökade medel för studios, rastverksamhet och satsningar för läsa, skriva och räkna garantin, har förvaltningen genomfört riktade satsningar på tre enheter under läsåret 2023/2024. De tre enheterna är Frösåkersskolan, Olandsskolan och Vallonskolan.

De riktade satsningarna på Olandsskolan och Vallonskolan fortsätter, handlingsplanen på Olandsskolan innebär att genomföra en pilotsatsning i att minska andelen elevresurser/elevassistenter på mellanstadiet för att istället utöka andelen undervisande lärare och därav stärka det pedagogiska stödet till eleverna. Detta är en satsning som fortsätter in i kommande år, tendenserna är hittills positiva.

På Vallonskolan innebär handlingsplanen att öka tydligheten på skolan i vem som ansvarar för vad och stärka upp processerna, både kring undervisningen men även kring elevhälsoarbetet och organisationen som helhet. Kommande läsår ska Vallonskolan att ledas av samma rektor som arbetar på Vreta skola, förhoppningen är att stärka banden mellan skolorna och utveckla skolkulturen på Vallonskolan.

Edsskolan är också en enhet där omfattande insatser behöver göras och därav har en handlingsplan tagits fram under höstterminen 2024, den har fokus på skolresultat och organisation.

Styrtal	Utfall	Måltal 2024
Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka	72 %	85 %

3.2.1.4 Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka

Nämndmålet *Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka* är uppnått.

Genomströmningen på tre år har ökat markant, andelen elever (inklusive IM) som nådde examen inom tre år var 72,8 % vilket är högre än riksgenomsnittet (71 %). Motsvarande siffra förra året var 53,2%. Genomströmningen för elever på de nationella programmen var 89,2 % vilket är högre än riksgenomsnittet (79,4 %). Genomströmningen för elever på yrkesprogrammen var 82,1 % vilket är högre än riksgenomsnittet (74,7 %). Genomströmningen på de högskoleförberedande programmen var 94,4 % vilket är högre än riksgenomsnittet (81,4 %).

Tack vare en budget i balans kunde gymnasiet satsa på en tillfällig förstärkning av elevhälsan under vårterminen. Det anställdes en person med specialpedagogisk utbildning som har suttit med elever och jobbat med, främst gymnasiearbetet och det vetenskapliga skrivandet. Resultatet har varit mycket gott. Gymnasiet är övertygade om att den här satsningen har varit viktig för det goda resultatet avseende examensgraden, möjligheten att stötta och hjälpa elever med svårigheter har ökat. Gymnasiet har genomfört aktiviteter för att främja närvaro, att få eleverna mer delaktiga i sin utbildning och därigenom få större kontroll över sin studiesituation (t ex. planering, prioritering, påverkansmöjlighet, utveckling och resultat).

Betygsresultaten ligger på samma nivå som tidigare, vilket är något lägre än rikssnittet. Det är stor skillnad mellan betygsresultat mellan könen främst på yrkesprogrammen. Examensgraden har ökat till en examensgrad på 100 % (riket 90,8 %). De elever som gick ut med reducerat program har erbjudits ett fjärde år för att kunna ta examen men tackade nej och planerar att läsa in saknade kurser på Vuxenutbildningen. Behörighet till högskola ökade betydligt.

Styrtal	Utfall	Måltal 2024
Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka	73 %	54 %

3.2.2 Övriga nämndmål

3.2.2.1 Upplevelsen av trygghet

Nämndmålet *Upplevelsen av trygghet* är uppnått.

Alla förskolor och skolor har ett aktivt och systematiskt värdegrundsarbete som är knutet både till undervisningen och verksamheten i dess helhet där alla tar ansvar för att upprätthålla och utveckla ett gott klimat. Alla enheter i samtliga skolformer har upprättat *Handlingsplan mot Diskriminering och Kränkande behandling*.

Förskolan

Måluppfyllelsen är god, 98,6% av vårdnadshavare i Östhammars kommun med barn på förskola anser att förskolan är en trygg plats för deras barn att vistas på. En trolig framgångsfaktor är förskolans fokus på att skapa goda dialoger och starka relationer med vårdnadshavare, samspelet byggs genom de dagliga mötena vid lämning och hämtning.

Grundskolan

Måluppfyllelsen är god, i kommunens egen elevenkät genomförd under höstterminen 2024 uppgav 93,9% av eleverna i årskurserna årskurs F- 3 att de oftast eller alltid känner sig trygga på lektionerna och raster, detta att jämföra med 84,5% i åk 4-6 och 85,3% i åk 7-9.

Verksamhetsområde grundskola har fortsatt att arbeta med riktade insatser kopplat till olika skolors specifika behov, något som följs upp av skolchef och formaliseras i en handlingsplan. Trygghet och studiero är också temat för satsningen *Lyckas tillsammans* inom grundskolan där alla lärare läser samma bok och har studiecirkel med fokus trygghet och studiero. Viktiga områden som skolorna arbetar med här är exempelvis att arbeta med gemensam lektionsstruktur och stärka relationerna med elever och

vårdnadshavare. Skolorna tillämpar även vid behov disciplinära åtgärder i enlighet med de befogenheter om möjliggörs i skollagen. De mer ingripande disciplinära åtgärderna (såsom avstängning eller tillfällig omplacering) har framförallt tillämpats på högstadieskolorna i syfte att säkerställa trygghet och studiero, åtgärder som vidtagits är utvisning ur klassrummet, avstängningar, tillfällig omplacering och tillfällig placering utanför skolan. I utvärdering av disciplinära åtgärder och när de använts kan vi inte se någon långvarig positiv effekt.

Nytt för detta läsår är att vi har en kommungemensam stödenhet samt en akutskola. Det gör det möjligt att stötta elever med komplex problematik i högre grad. Stödenheten och akutskolan startade i augusti 2024 och den initiala bilden är att insatsen haft en positiv effekt på berörda elevers lärande, men även att det i vissa fall medfört en positiv effekt för "hemskolan" med ökad trygghet och studiero .

Gymnasieskolan/Vuxenutbildningen

Gymnasieskolan

Måluppfyllelsen är god, enligt Bruksgymnasiets elevenkät *läsåret 2024/25* som genomfördes under höstterminen angav 92,9 % (positiva svar) av eleverna att de upplevde att de var trygga i skolan. Det var fler män än kvinnor som ansåg att de var trygga.

År 2023 var det 95 % av eleverna som svarade positivt på samma fråga och det är främst elever på IM (introduktionsprogrammet) som har svarat mer negativt i år. Förra året angav IM mycket positiva svar, varför det har blivit en skillnad till det sämre tror gymnasiet har att göra med att de har fler elever på IM än tidigare år. Det är fler elever som stannar längre tid på IM, samtidigt som antal elever från grundskolan med icke godkända betyg inte minskar.

Bruksgymnasiet kommer att fortsätta arbeta med de gemenskaps- och trygghetsaktiviteter de redan gör, då de ser att det ger ett gott resultat på trygghet. De kommer även fortsätta arbetet med närvaro då det finns en stark koppling mellan närvaro, resultat och upplevelsen av stress. För eleverna på IM har verksamheten sett över lokalerna och gjort vissa förändringar så att verksamheten på ett bättre sätt kan arbeta med de större grupperna. De har skapat mer utrymme samt köpt in fler skärmar och möbler för att kunna skapa tryggare avdelningar. IM kommer även att gå in i ett samarbetsprojekt inom ESF (ISA 2.0) där aktiviteter och samtal kommer vara en viktig del, som våra elever på IM kommer att få ta del av.

Vuxenutbildningen

Värdegrundssamtal med eleverna på Vuxenutbildningen har genomförts under läsåret 23/24. Dessa samtal genomfördes gruppvis och med hjälp av tolk i de fall det behövdes. Grunden i dessa samtal är Skollagen (2010:800) samt Diskrimineringslagen (2008:567). Till detta tillkommer också FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

3.2.2.2 Nöjda kommuninvånare

Nämndmålet *Nöjda kommuninvånare* är uppnått.

96,9 % av vårdnadshavarna med barn i kommunal förskola anser att deras barn får den stimulans de behöver för sin utveckling. Tryggheten i förskolan upplevs också som mycket hög, med ett resultat på 99 %

I höstens elevenkät för grundskolan uppgav 80,2 % av eleverna i F-åk 9 att de var nöjda med sin skola. Öregrund hade det högsta resultatet med 98,7 %, medan Vallonskolan låg på 66,2 %. Generellt var nöjdheten högre bland elever i de lägre årskurserna

Verksamhetsområde grundskola har under läsåret fortsatt utvecklingsarbetet med att bibehålla de tidigare beslutade generella insatserna såsom *Lyckas tillsammans*, rastverksamhet och ökad personalitet inom F-3. Därutöver utökas arbetet med riktade insatser kopplat till enskilda skolors olika behov med fokus på de skolorna där utmaningarna är störst och där förvaltningen gör bedömningen att riktade insatser behövs.

Enligt gymnasiets elevenkät 2024/25 som genomfördes under höstterminen 2024 angav 84,1 % av eleverna att de var nöjda med skolan. På yrkesprogrammen svarar 86 % av eleverna att de är nöjda med sin skola och 84 % av de eleverna på de högskoleförberedande programmen svarade positivt. Det här är liknande resultat än förra året. Eleverna på introduktionsprogrammen ger däremot ett sämre positivt svar än tidigare år, 78 % mot förra årets 95 %. Ett stabilt antal elever som söker till Bruksgymnasiet utbildningar, hög total nöjdhet bland eleverna utifrån skolans egen enkät och en relativt hög andel elever som är etablerade två år efter avslutad gymnasieutbildning bidrar tillsammans med en hög andel behöriga lärare och ett engagerat arbete av elever och personal, att gymnasiet uppvisar en god kvalitet. Examensgraden är mycket god liksom genomströmningen, medan betygsgenomsnittet behöver förbättras för att Bruksgymnasiet ska uppfattas som en skola i framkant i regionen.

Gymnasieskolans och vuxenutbildningens utbildningsutbud och dess synergieffekter möjliggörs av ett nära samarbete mellan verksamheterna med gemensamma resurser som ex. ledning, personal, lokaler till att utveckla verksamheterna. Målet är att tillsammans effektivisera och utveckla verksamheterna och erbjuda ett stort utbud av utbildningar för kommunens medborgare och som kännetecknas av flexibilitet och hög kvalitet – ett utbildnings- och utvecklingscentrum "Campus Öst". Fortsatt utveckling av vuxenutbildningens och gymnasiets utbud med utbildningar på plats där det i dag är brist på arbetskraft i såväl kommunen som regionen ska ske. Vuxenutbildningen har nära samverkan med lokala företag och har genomfört ett flertal företagsbesök. Vuxenutbildningen har skapat en organisation för folkbokförda elever som läser på distans på universitet, högskola och yrkeshögskola så de kan ta emot elever som vill skriva tentamen. Vuxenutbildningen har även skapat en mer tillgänglig digital ansökning.

3.2.2.3 Att höja den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola

Nämndmålet *Att höja den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola* är uppnått.

Nämndmål om total närvaro inom grundskola och gymnasieskola är nytt sedan ett år tillbaka. Den totala närvaron inom grundskolan utifrån rullande 12-månadersdata år 2024 var 88,1 %, vilket är en marginell ökning från föregående år, då den totala närvaron i grundskolan då var 87,8% (år 2023).

Den totala närvaron på gymnasieskolan utifrån rullande 12-månadersdata år 2024 var 85 %, jämfört med 2023 då den totala närvaron i gymnasieskolan var 84,9 %.

På totalen har närvaron inom grundskolan och gymnasieskolan ökat från 87,4% (år 2023) till 87,8% (år 2024). Det innebär att nämndmålet om en ökning är uppnått, men måltalet på 88% är inte uppnått för de båda skolformerna.

Grundskolans insatser för en ökad närvaro

Handlingsplanen för skolnärvaro är implementerad, utredningsrutinerna är på plats, rutinen om att skolorna meddelar huvudmannen när de startar upp en utredning kopplat till en elevs omfattande skolfrånvaro fungerar i de flesta fall. Rutinen att meddela huvudmannen när skolan startar utredning kring närvaro har digitaliserats och förenklats i Prorenata.

Grundskolan har även under läsåret genom närvarokoordinatorerna arbetat med att implementera gällande rutiner och arbetssätt, där mentor och elevhälsoteamen tillsammans med rektor har en viktig roll i att varje elevs närvaro/frånvaro identifieras och att elever vid behov ges stöd i återgång till skolan. Därutöver har ett skolsocialt team startats upp under våren 2024, teamet har fokus på elever med problematisk skolnärvaro. Initiativet är en samverkan mellan skola och socialtjänst.

Gymnasieskolans insatser för en ökad närvaro

Den totala närvaron på gymnasiet har ökat något i jämförelse med föregående år utifrån rullande 12-månadersdata till 85 %. För de nationella programmen var samma period den totala närvaron på 86,5 % där yrkesprogrammen hade 86,5 % närvaro (tjejer 84,7 % och killar 87,6 %) och de högskoleförberedande programmen hade 85,4 % närvaro (tjejer 85,3 % och killar 85,4 %) Motsvarande närvaro på IM-programmen IMS och IMA var samma period 84,3 % närvaro (tjejer 82,6 % och killar 85,8 %) .

Elevhälsan har tillsammans med skolledningen bearbetat *Handlingsplan för ökad skolnärvaro* så att den bättre passar in för gymnasiet. Bruksgymnasiet har reviderat rutiner och policys då det gäller frånvaro, CSN och ledigheter. Både reviderade rutiner och *Handlingsplan för ökad skolnärvaro* har tagits upp och diskuterats på arbetsplatsträffar under höstterminen.

Genomlysningen och revideringen av aktiviteterna har lett till att Bruksgymnasiet har blivit mer restriktiva då det gäller ledigheter och högre krav på sjukintyg för elever med upprepad korttidsfrånvaro eller längre frånvaro. Elevhälsan har ett särskilt fokus på att följa elevers/gruppers frånvaro och utgör ett stöd för mentorerna.

Styrtal	Utfall	Måltal 2024
Den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola ska öka	87,8 %	88 %

3.3 Nämndens uppdrag

3.3.1 Åtgärdsplan för stärkt ekonomi

Uppdraget är genomfört.

Barn- och utbildningsnämnden har under mandatperioden fattat följande beslut för en stärkt ekonomi:

- Modersmålsundervisningen ska erbjudas i maximalt sju år, och innan den beviljas ska ett språktest genomföras. Undervisningen ska ske utanför ordinarie

skoltid och ges i grupp så långt det är möjligt. Ansökan om modersmålsundervisning måste göras årligen. Efter fyra års studiehandledning övergår kostnadsansvaret till elevens hemskola.

- Avslutat samverkansavtal med Region Uppsalas Hälsoäventyr och sagt upp lokalen i Östhammar
- Nedläggning av pedagogisk omsorg i Alunda
- Stängning av Gräsö förskola
- Nedläggning av fritidsklubbar för elever åk 4-6, eleverna hänvisas till fritidshemmets verksamhet
- Reducerad simundervisning och administration kopplat till simningen

Även förvaltningen har genomfört åtgärder för en stärkt ekonomi:

- Slagit ihop mindre klasser till en stor klass
- Minskat personaltäthet inom fritidshemmet
- Minskat andel extra resurser i grundskolan
- Minskat antal utflykter där bussar behöver abonneras
- Infört farfarsprincipen vid lönesättning vid anställning av obehöriga lärare
- Alla gymnasieprogram har fått besparingskrav
- Minskat personaltätheten på vuxenutbildningen
- Inte nyttjat investeringsbudgeten fullt ut
- Minskat tjänstgöringsgrad för centrala tjänster t ex handläggare skolskjuts och barnomsorg
- BoU -kontoret har varit aktiv i arbetet med ansökan om statsbidrag och andra bidrag t ex Erasmus

För gymnasieskolan införs en förändring i reglementet gällande regional samverkan och dimensionering. Detta kan leda till en ökad efterfrågan av externa gymnasieplatser, vilket i sin tur riskerar att medföra ökade kostnader.

Barn- och utbildningskontoret även har tagit fram en åtgärdsplan för att stärka ekonomin. Planen är ett levande dokument som följs upp varje vecka i ledningsgruppen. Genomförandet av flera av åtgärderna kräver dock politiska beslut.

4

4 Ekonomiskt utfall per 2024-12-31 (tkr)

Anvisning

Utgångspunkten är alltid att varje nämnd ska hålla sig inom **den tilldelade budgetramen** och **vidta åtgärder** så snart det finns risk för budgetöverskridande.

Kommentera nämndens ekonomiska utfall för året.

Vilka orsaker ser förvaltningen till eventuella *större* över- eller underskott för året? Fokus ska ligga på avvikelser från det planerade / förväntade.

Detta avsnitt skrivs av kontorschef med stöd av ekonomi.

I kolumnen funktion / enhet visas utfallet i enlighet med den uppdelning som

beslutades i nämndens budgethandling.

Nämnd	Funktion/enhet	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
6 Barn- och utbildningsnämnden	600 BILDNING, STAB	-243 075	-249 732	-6 657
6 Barn- och utbildningsnämnden	601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	-60 306	-59 269	1 037
6 Barn- och utbildningsnämnden	603 GRUNDSKOLA	-214 791	-215 547	-756
6 Barn- och utbildningsnämnden	604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	-106 513	-105 865	648
		-624 685	-630 414	-5 729

Barn- och utbildningsnämnden lämnar i enlighet med årets prognos en negativ avvikelse om -5 729 tkr, vilket motsvarar 0,92 % av nettobudgeten. Under året 2024 har medel flyttats från verksamhetsövergripande budget till kärnverksamhet för att enheterna ska nå budgetföljsamhet.

Under året har det varit en stor osäkerhet i framför allt de centrala kostnadsposterna köp av platser (gymn, grsk, ped.omsorg, mm) och skolskjuts. I enlighet med lagd prognos under året har köp platser överskridit budget med -6 000 tkr och skolskjuts med -2 900 tkr.

Den centrala IT-budgeten, som tidigare finansierats genom statsbidraget *Stärkt kunskapsutveckling*, redovisar enligt prognosen ett underskott på -3 160 tkr. Kostnaderna för IT-utrustning och licenser har ökat till följd av ett växande elevantal, där varje elev ska ha en egen laptop (åk 6-9). Utöver detta har priserna på utrustning stigit de senaste åren, samtidigt som behovet av att ersätta äldre datorer har ökat.

Verksamheterna kommer tillsammans att nå en budget i balans på helår. Värt att kommentera är att budgetåret 2024 inleddes med en höjning av personalomkostnadspålägget (PO-påslag) vilket generade 4 000 tkr ytterligare i personalkostnader hos verksamheterna, men ingen utökad budgetram. Långtidsfrånvaro hos ordinarie personal (tjänsterna är av typen att de kan vara svåra att ersätta under frånvaroperioden) i framför allt grundskola gör att fler enheter lyckas nå en budget i balans. Förskola har till viss del haft frånvaro, några enheter har valt att inte ersätta förskolelärartjänster under period av tjänstledighet eller avslut av tjänst, detta leder till en budget i balans eller överskott hos enheterna. Fritidshemsverksamheten fick ett tillskott för vikarietillsättning under hösten detta då Skolverket i juni 2024 betalade ut extra bidrag till skolor för att mildra effekterna av inflationen, för Östhammars kommun blev summan 988 tkr. De senaste åren har det varit en utmaning för fritidshem att nå en budget i balans varför de blev prioriterade då Skolverket betalade ut dessa extra medel. Enheterna har även erhållit cirka 2 500 tkr i ersättning från Migrationsverket för ukrainska barn/elever. Det råder viss osäkerhet huruvida ersättningen kommer betalas ut och hur stor ersättningen kan bli för år 2025 från Migrationsverket. Vuxenutbildningen och Kommunens Aktivitetsansvar kommer tillsammans att lämna ett överskott om cirka 800 tkr vilket i sin helt avser mer utbetalt statsbidrag än vad som budgeterats för och frånvaro hos ordinarie personal.

I årsresultatet för Barn- och utbildningsnämnden finns ingen försäkringsersättning reglerad för branden på Kristinelundsskolan.

5 Investeringsutfall (tkr)

Anvisning

Kommentera nämndens investeringsutfall för året.

Utgångspunkten är alltid att varje nämnd ska hålla sig inom **den tilldelade investeringsbudgetramen** och **vidta åtgärder** så snart det finns risk för budgetöverskridande.

Detta avsnitt skrivs av kontorschef med stöd av ekonomi.

Tabell

Projekt	Tilldelad budget 2024	Överflyttad budget fr. 2023	Total budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
8000 Ofördelat BUN	4 500 000	0	4 500 000	0	4 500 000
8010 Inv Kristinelundsskolan 10 år	0	0	0	142 117	-142 117
8012 Möbler Bruksgymnasiet 15 år	0	0	0	229 427	-229 427
8016 Invent. gr.sk.pl. Alunda	0	636 000	636 000	1 384 597	-748 598
8027 Öregrunds skola inventarier	0	0	0	91 468	-91 468
8037 Frösåkersskolan inventarier	0	927 000	927 000	372 135	554 865
8043 Rubinen inventarier	0	0	0	85 148	-85 148
8044 Ekeby skola inventarier	0	0	0	112 403	-112 403
8045 Stödenheten	0	0	0	236 344	-236 344
8046 Tomtbega fsk renovering	0	0	0	126 250	-126 250
	0	1 563 000	6 063 000	2 779 889	3 283 110

Barn- och utbildningsnämnden tilldelades 4 500 tkr i investeringsbudget för budgetåret. Det flyttades även över ej nyttad budget för år 2023 inom projekt Frösåkersskolan och Olandsskolan. Projekten från 2023 har fortgått under 2024 och kommer att färdigställas 2024. Projekt av mindre karaktär som genomförts är inköp av inventarier på Öregrund och Ekeby skola samt på förskolan Rubinen.

För investeringsprojekt "ofördelat BUN" har följande projekt utförts:

- Stödenheten startade sin verksamhet höstterminen 2024, enheten har haft behov av inventarieinköp vilket belastat investeringsbudgeten 2024.
- Reparation/inköp av möbler på Bruksgymnasiet har utförts.
- Renovering av Tomtberga förskola har genomförts.

6 Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter (tkr)

Anvisning

Här ges utrymme att **vid behov** ge nämnden fördjupad information om verksamheterna och enheterna. Detaljeringsnivå sätts efter behov av respektive ekonom i samråd med kontorschef och ordförande. Fokus ska ligga på avvikelser från

det planerade / förväntade som är av särskild vikt för nämnden.

Detta avsnitt skrivs av kontorschef med stöd av ekonomi.

Funktion	Enhet	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
600 BILDNING, STAB	6000 BILDNING, STAB	3 818	2 100	-1 718
600 BILDNING, STAB	6001 BoU-kontor	-7 630	-7 790	-160
600 BILDNING, STAB	6002 BUN	-1 588	-1 189	399
600 BILDNING, STAB	6003 Skolledningen	-300	-66	234
600 BILDNING, STAB	6005 Köp/försäljning platser	-71 497	-77 581	-6 084
600 BILDNING, STAB	6006 Fastighetskostnader	-114 773	-115 643	-870
600 BILDNING, STAB	6007 Skolmältider	0	2	2
600 BILDNING, STAB	6008 Skolskjuts/inackordering	-32 445	-35 312	-2 867
600 BILDNING, STAB	6009 Kapitalkostn o investeringar	-6 469	-5 532	937
600 BILDNING, STAB	6011 BO övergripande, Övrigt	-7 835	-4 058	3 777
600 BILDNING, STAB	6051 Stödenheten	0	0	0
600 BILDNING, STAB	6702 MODERSMÅLSENHETEN	-4 356	-4 664	-308
Summa 600		-243 075	-249 732	-6 657
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6010 GY.SKOLA, VUX.UTB OCH AME CENT	-3 701	-3 688	13
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6701 BRUKSGYMNASIET	-42 176	-41 971	205
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6801 KOMMUNENS AKTIVITETSANSVAR	-754	-551	203
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	6901 VUXENUTBILDNING	-13 675	-13 060	615

Summa 601		-60 306	-59 269	1 037
603 GRUNDSKOLA	6020 GRUNDSKOLA CENTRALT	-14 868	-14 774	94
603 GRUNDSKOLA	6201 EDS FRITIDS	-5 187	-5 315	-128
603 GRUNDSKOLA	6202 KRISTINELUNDS FRITIDS	-2 391	-2 256	135
603 GRUNDSKOLA	6204 ÖREGRUNDS FRITIDS	-2 438	-2 605	-167
603 GRUNDSKOLA	6207 VRETA FRITIDS	-4 113	-4 170	-57
603 GRUNDSKOLA	6208 OLAND FRITIDS	-4 816	-4 654	162
603 GRUNDSKOLA	6209 EKEBY FRITIDS	-1 101	-973	128
603 GRUNDSKOLA	6210 ÖSTERBYBRUK FRITIDS	-4 012	-4 051	-39
603 GRUNDSKOLA	6290 FRITIDSKLUBB GIMO	0	0	0
603 GRUNDSKOLA	6301 FRÖSÅKERSSKOLAN	-38 977	-39 587	-610
603 GRUNDSKOLA	6302 EDSSKOLAN	-12 525	-12 401	124
603 GRUNDSKOLA	6303 KRISTINELUNDSSKOLAN	-4 820	-5 322	-502
603 GRUNDSKOLA	6305 ÖREGRUNDS SKOLA	-10 431	-9 885	546
603 GRUNDSKOLA	6307 VALLONSKOLAN	-19 961	-20 359	-398
603 GRUNDSKOLA	6308 VRETASKOLAN	-12 472	-12 432	40
603 GRUNDSKOLA	6310 OLANDSSKOLAN	-38 382	-37 272	1 110
603 GRUNDSKOLA	6311 EKEBY SKOLA	-1 838	-1 561	277
603 GRUNDSKOLA	6312 ÖSTERBYSKOLAN	-27 918	-28 944	-1 026
603 GRUNDSKOLA	6401 Anpassad grundskola	-8 541	-9 040	-499
603 GRUNDSKOLA	6402 11:ANS FRITIDS	0	54	54

Summa 603		-214 791	-215 547	-756
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6030 FÖRSKOLA OCH PED.OMSORG CENTR	-8 435	-8 616	-181
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6101 LOGÅRDEN FÖRSKOLA	-8 212	-8 238	-26
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6102 TOMTBERGA FÖRSKOLA 1	-6 453	-6 565	-112
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6103 MARIEBERG FÖRSKOLA	-7 463	-7 385	78
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6104 NYA TOMTBERGA FÖRSKOLA 2	0	0	0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6105 SKUTAN FÖRSKOLA	-7 035	-6 800	235
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6107 Fröets förskola	-11 021	-10 612	409
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6108 RUBINEN FÖRSKOLA	-6 397	-6 731	-334
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6109 DIAMANTEN FÖRSKOLA	-7 501	-7 690	-189
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6111 FURUSTUGAN FÖRSKOLA	-12 105	-11 691	414
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6113 ALMA FÖRSKOLA	-10 772	-10 447	325
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6114 EKEBY FÖRSKOLA	-2 383	-2 371	12

604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6116 GRANEN FÖRSKOLA	-4 743	-4 505	238
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6117 EKEN FÖRSKOLA	-6 177	-6 008	169
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6118 MINERALLEN FÖRSKOLA	-6 186	-6 232	-46
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6123 FAMILJEDAGHEM ALUNDA	-1 225	-1 515	-290
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6131 ÖPPEN FÖRSKOLA	-370	-364	6
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6132 Familjecentralen	-35	-94	-59
Summa 604		-106 513	-105 865	648
		-624 685	-630 414	-5 729

Budget och ekonomiska utmaningar inom utbildningsverksamheten 2024

Personalomkostnader och budgetarbete

Ökning av PO-pålägget (personalomkostnadspålägget dvs lagstadgade arbetsgivaravgifter och kollektivavtalade pensioner) har utgjort en betydande utmaning för verksamheterna innevarande år. Trots dessa ekonomiska påfrestningar är det avgörande att verksamheterna arbetar kontinuerligt med resursfördelning och systematiska budgetuppföljningar. Det har varit svårt att ersätta medarbetare med långtidsfrånvaro eller så har de ersatts av mer kostnadseffektiv personal.

Statsbidrag och extra finansiering

Under året har verksamheterna mottagit flera viktiga statsbidrag, däribland:

- **Stärkt kunskapsutveckling** i förskoleklass, grundskolan och fritidshem
- **Kvalitetshöjande åtgärder** i förskolan
- **Yrkesvux**

I juni 2024 betalade Skolverket ut extra medel för att mildra effekterna av inflationen, varav Östhammars kommuns skolor erhöll 988 tkr. Dessa medel fördelades till fritidshemsverksamheten för att täcka vikariekostnader under hösten, då fritidshemmen under flera år haft utmaningar att nå en budget i balans. För kommande budgetår kommer denna inflationsmildrande ersättning inte att betalas ut.

Utöver detta har flera enheter erhållit ersättning från Migrationsverket för ukrainska barn och elever, vilket utgjort ett betydelsefullt tillskott under året.

Förskolornas ekonomiska resultat

Under 2024 har förskolorna haft en enhetlig barnpeng för åldersspannet 1–5 år, vilket har bidragit till en jämnare budgetfördelning mellan enheterna. Tillsammans når förskolorna en budget i balans, med en positiv avvikelse om 648 tkr.

- **Förskolorna i Gimo** har haft ett minskat barnunderlag, främst under höstterminen, till följd av utflyttningar från orten. Detta har påverkat budgeten negativt, då organisationen inte har kunnat anpassas i samma takt.
- **Kommunala familjedaghemmet i Alunda** stängdes inför höstterminen 2024 på grund av vikande barnunderlag, vilket gjorde verksamheten ekonomiskt ohållbar.
- På övriga enheter har barnantalet ökat, vilket har varit gynnsamt för budgeten då dessa enheter fått tillskott av medel utifrån fler inskrivna barn än budgeterat.

Grundskolornas ekonomiska resultat

Helårsresultatet för grundskolorna visar en negativ avvikelse om -756 tkr, vilket i förhållande till den totala budgeten betraktas som en budget i balans. Vid årets början var situationen mer ansträngd, med en prognostiserad avvikelse på över -3 000 tkr för grundskola och fritidshem.

Specifika skolors ekonomiska utfall:

- **Österbyskolan** har haft svårigheter att nå budget i balans. Tjänstlediga medarbetare har återinträtt i tjänst, och vakanta tjänster har tillsatts tidigare än budgeterat. Skolans höga andel vakanta tjänster och ett lågt elevantal på högstadiet har bidragit till den ekonomiska utmaningen. Med ytterligare 5–10 elever skulle budgeten varit mer gynnsam.

- **Olandsskolan** redovisar ett överskott, främst på grund av långtidsfrånvaro hos ordinarie personal, där tjänsterna varit svåra att ersätta under frånvaroperioden.
- **Kristinelundsskolan** når inte budgetbalans 2024, vilket delvis beror på ökade kostnader efter branden i november 2023.
- **Vallonskolans underskott** beror på ett minskat elevunderlag i förhållande till budget, där större förändringar i organisationen inte har varit möjliga att genomföra.
- **Frösåkersskolans underskott** kan kopplas till utmaningar kring trygghet och studiero under höstterminen, där förstärkningar genomfördes, vilket påverkade helårsresultatet negativt.
- **Anpassad grundskola** visar en avvikelse mot budget, framför allt eftersom skolan täcker kostnader för förskoleklass elever, trots att budgetmedel endast tilldelas från årskurs 1.

Bruksgymnasiet och Vuxenutbildningen

- **Bruksgymnasiet** når budgetbalans, med en positiv avvikelse om 205 tkr.
- **Vuxenutbildningen och Kommunens Aktivitetsansvar (KAA)** redovisar ett överskott på cirka 800 tkr, främst till följd av högre statsbidrag än budgeterat och personalfrånvaro inom KAA.